

KSau § 6

Remiss Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65) - yttrande

Diarienummer 2024/391

Sammanfattning av ärendet

Försvarsdepartementet har i remiss 4 november 2024 gett Västerviks kommun möjlighet att yttra sig över remissen Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65). Västerviks kommun är en av 132 remissinstanser, däribland ett antal andra kommuner. Yttrandet ska vara inne senast 17 februari 2025.

Kommunstyrelsens förvaltning lämnar i skrivelse 28 januari 2025 ett förslag till yttrande. Västerviks kommun väljer att framföra synpunkter kring ett antal av betänkandets förslag, bedömningar och författningskommentarer.

Förvaltningens förslag till yttrande

Västerviks kommun instämmer i behovet av ett mer omfattande uppdrag för kommuner om landets robusthet ska förbättras.

Västerviks kommun tillstyrker huvudinriktningen i utredningens förslag att i lag ge kommuner ett utökat ansvar för en grundläggande förmåga för civilt försvar.

Västerviks kommun ifrågasätter dock om det går att avgränsa och etappindela uppbygganden av verksamhetsförmågan på det sätt som utredningen föreslår.

Västerviks kommun betonar finansieringsprincipens betydelse och understryker att nya uppgifter som kommunerna får i lagstiftning och förordningar ska finansieras fullt ut.

Västerviks kommun konstaterar att uppbyggnaden av samhällets möjligheter att upprätthålla en grundläggande förmåga under kris och krig bygger på tillit och ansvar mellan samhällets olika aktörer.

Västerviks kommun avstyrker utredningens förslag när det gäller tillsyn under en uppbyggnadsfas och anser att länsstyrelserna behöver fokusera på att utveckla sin stödjande och samordnande roll i förhållande till kommunerna.

Västerviks kommun ser behov av ett klargörande av Försvarsmaktens samspel med kommunerna. Det är viktigt med dialog i detta sammanhang. Det finns också behov av ett klargörande av Försvarsmaktens ansvar för kostnader som uppkommer kopplat till planering och militära försvarsövningar.

Västerviks kommun vill betona betydelsen av att kommunerna är representerade i civilområdenas och sektorsmyndigheternas forum och löpande arbete – det är fråga om att statliga myndigheter inte kan agera utan medverkan av den lokala och regionala nivån.

KSau § 6 fortsättning

Västerviks kommun vill betona behovet av att i författning tydligare reglera privata leverantörers ansvar att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Synpunkter gällande finansiering

Västerviks kommun delar bedömningen av betänkandets särskilda expertyttrande att den ekonomiska konsekvensanalysen inte fullt ut omfattar vad som behövs i väg att bygga en heltäckande systemförmåga enligt de krav som föreslås.

Beräkningar utifrån den föreslagna fördelningen visar till och med att enstaka kommuner skulle tilldelas lägre medel för beredskapsarbete än i dagsläget, vilket Västerviks kommun anser vara orimligt.

Uppbyggnad av beredskap och förmåga enligt den föreslagna lagen kommer att innebära omfattande investeringar från samtliga kommuner. Utan tillräcklig central finansiering finns risk för oönskade variationer mellan kommunernas förmåga, och i förlängning att lagens likvärdighetsprincip äventyras.

Västerviks kommun yrkar på att det krävs väsentligt högre belopp för att stärka kommunernas förmåga som helhet.

Västerviks kommun tillstyrker förslaget om att finansiering av kommuners arbete med civilt försvar och krisberedskap distribueras genom generella statsbidrag med följande kompletteringar;

- i stöd till investeringar och andra insatser, behöver finansieringen ske genom riktade bidrag,
- finansiering behöver också vara möjlig i det fall en kommun redan etablerat en förmåga som tidigare inte framgått i lagstiftning.
- det ska tydligt framgå vad de riktade statsbidragen ska finansiera, exempelvis tydligt att de ska användas till en ökad förmåga för det civila försvaret.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att anta kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 28 januari 2025 som sitt yttrande över remiss Kommuners och Regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65) och skicka det till Försvarsdepartementet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslaget till beslut under proposition och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott bifaller förslaget.

KSau § 6 fortsättning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att anta kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 28 januari 2025 som sitt yttrande över remiss Kommuners och Regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65) och skicka det till Försvarsdepartementet.

Beslutet är elektroniskt justerat.

Beslutet skickas till

Försvarsdepartementet via e-post fo.remissvar@regeringskansliet.se
med kopia till fo.rs.remissvar@regeringskansliet.se.

Joakim Jansson, enheten för räddningstjänst- och samhällsskydd

Andrea Brändström, enheten för räddningstjänst- och samhällsskydd

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteskrivelse 2025-01-28

Remiss 2024-11-04 Kommuners och Regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65)